

Taková kumulace by byla možná jen tehdy, kdyby dědická přihláška ze zákona byla podána pod podmínkou, že testament bude prohlášen za neplatný, ale dovolací stěžovatelky nic podobného neprohlásily, a proto názor, z něhož nižší soudy vycházely, jako by tu byla kolise dědických přihlášek, ježto se prý dovolací stěžovatelky přihlásily za dědičky ze zákona i z testamentu, je mylný a způsobil, že jejich rozhodnutí sama sobě odporují a jsou tedy zmatečná.

Z těchto důvodů netřeba se zabývatí vývody dovolacích stěžovatelek v jejich dovolacím rekursu.

Jak vpředu bylo dovedeno, nejsou dovolací stěžovatelky dědičkami po Františku L., neboť nepodaly dědickou přihlášku opřenou o nějaký zákonem uznaný delační důvod a důvod ten ovšem ani nedokázaly. Nejsou proto účastnicemi pozůstalostního řízení (§ 6 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.) a bylo jejich dovolací rekursy odmítnouti podle § 37 uved. zák., pokud si stěžovaly do nařízení soupisu pozůstalosti a do odkázání na pořad práva s pohledávkami za pozůstalostí. I rozsudek krajského soudu v Ch. vpředu uvedený propůjčuje jim ve skutečnosti toliko judikátní nárok p r o t i d ě d i č c e Augustě S., který však jim postavení účastnic pozůstalostního řízení nepropůjčuje.

Čís. 16776.

Smlouva, kterou se žena, s níž ženatý muž udržoval cizoložný poměr, zavázala zajistiti mu výměnek anebo vyplatiti mu odškodné, přiči se dobrým mravům, směřovala-li ona smlouva vpravdě k pokračování v cizoložném poměru, který se měl po uskutečnění očekávané rozluky dosavadního manželství změnit v manželský svazek se slibující ženou.

(Rozh. ze dne 3. března 1938, Rv I 85/37.)

K odůvodnění žaloby, kterou se žalovaná domáhá zaplacení 40.000 Kč s přísl., přednesl žalobce, že udržoval se žalovanou několik let milostný poměr, což vedlo k tomu, že jeho manželství s jeho manželkou bylo z jeho viny rozvedeno, že žalovaná stále naléhala na žalobce, aby se s ní oženil a aby se jako její budoucí manžel k ní přistěhoval, že proto žalobce dne 9. dubna 1933 sjednal se žalovanou písemnou smlouvu, podle které se žalovaná zavázala, že žalobce jako svého budoucího manžela k sobě vezme, že mu na své usedlosti č. p. 18 v Č. zajistí dostatečný výměnek a byt v ceně asi 3.000 Kč ročně a že mu vyplatí 40.000 Kč, kdyby žalobce pro sváry, nemoc, rodinné poměry nebo pro jiné zavinění žalované nemohl u ní zůstat, dále že téhož dne se žalobce podle onoho ujednání k žalované nastěhoval a žil s ní jako muž a žena, vedl jí její značné hospodářství v době od 10. dubna 1933 do 14. července 1933, při čemž konal všechny hospodářské práce, konečně, že se po jeho onemocnění žalovaná zdráhala podepsati vkladu

schopnou listinu o onom ujednání ze dne 9. dubna 1933 a nakonec žalobce ze své usedlosti vyhnala. Manželství žalobcovo, na jehož rozlučku podal žalobce žalobu dne 11. ledna 1933, dosud trvá, ježto řízení zůstalo v klidu. Nižší soudy zamítly žalobu, odvolací soud z těchto důvodů: Ujednání z 9. dubna 1933, o něž se žalobní nárok opírá, nutno posuzovati v jeho celku, nikoli jen podle jeho části o vedení hospodářství a o doživotním zaopatření žalobce žalovanou a tu část snad pokládati za neodporující dobrým mravům. Podle vlastního žalobcova přednesu uzavřely sporné strany úmluvu, kterou se žalovaná zavázala vzíti k sobě žalobce jako budoucího manžela. To byl důvod, pro který se zavazovala dáti mu výměnek anebo při rozchodu dáti mu tvrzené odbytné 40.000 Kč. Podle zjištění prvního soudu se dotčené ujednání stalo v době, kdy žalobcův manželský svazek dosud trval. Když žalobce sám tvrdí, že žil se žalovanou v cizoložném poměru před ujednáním i po něm, že se spolu dohodli na uzavření sňatku a že ujednání 9. dubna 1933 uzavřela s ním právě jako s budoucím manželem, nelze míti pochybnosti, že jde o smlouvu, jež se příčí dobrým mravům. Úmluvou toho obsahu se hrubě porušuje manželská věrnost, cizoložný poměr byl vlastním důvodem jednání. Dobrým mravům se příčí smlouva nejen, když jejím předmětem jest něco nemravného v užším slova smyslu, nýbrž i tehdy, když jest jejím předmětem to, co se pokládá mezi poctivými lidmi za nedovolené z důvodů obcházení zákonů. Že tvrzené ujednání jest s obojího hlediska v rozporu s dobrými mravy (§ 879, odst. 1, obč. zák.), shledává i odvolací soud.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Jest souhlasiti s názorem odvolacího soudu, že žalobcem tvrzená, žalovaná však popíraná smlouva ze dne 9. dubna 1933, kterou se žalovaná zavázala zajistiti žalobci na svých nemovitostech výměnek po případě vyplatiti nyní zažalované odškodné, se příčí dobrým mravům a že jest tudíž podle § 879 obč. zák. neplatná (nicotná).

Dovolatel se snaží tento názor vyvrátiti tím, že se mu majetkových výhod, ve smlouvě uvedených, mělo dostati za vedení hospodářství žalované, tedy za konané práce, a vytýká v té souvislosti zároveň jako vadnost řízení (§ 503 č. 2 c. ř. s.), že obsah úmluvy nebyl nižšími soudy vůbec zjištěn. Leč žalobce sám netvrdí odchylný obsah úmluvy a proto nebylo dalších důkazů k zjištění obsahu smlouvy zapotřebí, když žalobce sám připouští, že za trvání manželského svazku, o jehož rozvázání teprve později usiloval, aniž však k němu vůbec došlo, udržoval se žalovanou cizoložný poměr, a z dalšího přednesu obou stran nepochybně plyne, že ona úmluva směřovala vpravdě k založení společné domácnosti se žalovanou a tím k pokračování v cizoložném poměru, který měl býti po uskutečnění očekávané rozluky žalobcova manželství změněn ve svazek manželský.

Dovolatel sice nepopírá, že se tento účel, který úmluva sledovala, přiči dobrým mravům, ale má za to, že účel sám o sobě nemůže mít vliv na platnost smlouvy. Tento právní názor dovolatelův je však mylný, neboť při posuzování nicotnosti smlouvy s hlediska § 879 obč. zák. nelze přehlédnouti, že závadnost pohnutek neb účelu, směřují-li způsobem oběma smluvcům poznatelným k tomu, aby něco nedovoleného neb dobrým mravům se přičícího bylo podporováno, zasahuje nutně i smlouvu samu, třebaže by tato smlouva jinak sama o sobě měla obsah dovolený (rozh. č. 14461 Sb. n. s.).

Čís. 16777.

Železniční zaměstnanci.

Postupu stanoveného zákonem č. 217/1925 Sb. z. a n. lze užití jen tehdy, jde-li o soukromoprávní nároky podle § 210 zák. č. 103/1926 Sb. z. a n. Předpisů zák. č. 217/1925 Sb. z. a n. nelze užití, jde-li o přezkum kárného řízení a kárného nálezu disciplinárního sboru II. instance při ministerstvu železnic.

Ve sporném řízení nelze řešiti otázku, zda trestní (kárné) provinění bylo promlčeno a zda podle toho bylo možno zahájit kárné řízení či nikoli.

(Rozh. ze dne 4. března 1938, Rv I 2997/36.)

Srov. rozh. č. 2630, 8531, 15128, 13340, 12633, 12225, 9875 Sb. n. s.

Žalobce, narozený 15. srpna 1882, jenž nastoupil službu u dřívější severozápadní dráhy dne 20. září 1906, a to u výkonného železničního úřadu v S., byl propuštěn bez pense po 27 skutečných a po 39 resp. 40 započtených služebních letech podle disciplinárního nálezu senátu disciplinárního sboru II. instance při ministerstvu železnic v P. ze dne 27. října 1933, jímž byl vysloven disciplinární trest propuštění podle § 92, odst. 3, č. 9 služeb. řádu. Vytýkáje, že disciplinární řízení má vady, které soud jest oprávněn přezkoumávat, zejména že proti žalobci nemělo býti zahájeno kárné řízení, poněvadž trestnost provinění byla promlčena, domáhá se žalobce na žalovaném státu, aby uznáno bylo právem, že disciplinární řízení proti žalobci zahájené a zejména disciplinární nálezy ředitelství státních drah ze dne 4. dubna 1933 a ministerstva železnic ze dne 21. října 1933 jsou nicotné a neplatné po případě že řízení se prohlašuje za neplatné a nicotné a že se disciplinární nálezy z toho důvodu ruší, že žalobci proti žalovanému přísluší nárok na měsíční pensi 1.150 Kč a že žalovaný erár jest povinen zaplatiti žalobci 2.648 Kč 50 h. Žalobu zamítly soudy všech tří stolic, nejvyšší soud z těchto